

Mikroplast

DÁLKINGIN KENNIR IKKI LANDAMØRK

- Vit muga gera nøkur tiltøk hjá okkum sjálvum. Tí havi eg biðið tey um, at koma við ítøkiligum boðum, so man hevur okkurt at fara í holt við beinanvegin, sigur Sirið Stenberg, landsstýriskvinna í umhvørvismálum, ið hevur heitt á Umhvørvisstovuna at gera uppskot til at minka um plastdálkingina hjá føroyingum

HALLUR AV RANA

Tað er Sirið Stenberg, landsstýriskvinna í heilsu- og umhvørvismálum, ið hevur politisku ábyrgdina av at fremja føroyska partin av tilmælinum hjá Útnorðurráðnum um at kanna og minka um plast- og mikroplastdálking. Og tað er eitt aktuelt evni, ásannar landsstýriskvinnan, ið júst er afturkomin úr Oslo har Norðurlandaráðið hevur havt sín ársaðalfund.

- Á umhvørvisfundi í Oslo bleiv tað lagt upp til, at ráðið skal arbeiða meira við júst plastdálking í sjónum. So hetta er eitt mál, ið fer at fylla meira og meira. Trupulleikin rakar øll lond. Tí er tað eisini neyðugt at seta í verk felags átøk og strategiir, tí dálkingin kennir ikki landamørk, sigur Sirið Stenberg.

Havstovan ger kanningar

Viðvíkjandi tilmælinum hjá Útnorðurráðnum, so er Havstovan í fer við at gera nakrar kanningar, ið kunnu kasta meira ljós yvir ávirkanina av plast á fiskastovnar.

- Havstovan fer í samstarvi við Ísland, Norra og Skotland í 2019 at gera eina uppgjørd um plast í magakanningum í Norðuratlantshavi. Út frá føroyskum kanningum er plast

funnið í sera fáum í magum í botnfiski til havs og enn sjáldnari í pelagiskum fiski. Tá er talan um plast, sum sæst við berum eggum, sigur Sirið Stenberg.

Harumframt verða kanningar eisini gjørdar í næstum av plasti í skeljum í Norra, Føroyum, Íslandi og Grønlandi. Tað úrslitið verður væntandi klárt næsta ár.

Afturat tí, hevur man eisini tær kanningar, ið eru gjørdar av plast í havhesti, ið geva ábendingar um hvussu plast ávirkar djóralívið í Føroyum.

Bíðar eftir Umhvørvisstovuni

Landsstýriskvinnan hevur eisini biðið Umhvørvisstovuna at gera uppskot til tiltøk, ið kunnu setast í verk at minka um plastdálkingina í Føroyum.

- Tað vænti eg at fáa fyrsta dagin. Vit muga gera nøkur tiltøk hjá okkum sjálvum. Tí havi eg biðið tey um, at koma við ítøkiligum boðum, so man hevur okkurt at fara í holt við beinanvegin, sigur landsstýriskvinnan. Landsstýriskvinnan vil ikki koma nærri inn á hvørji tiltøkini kunnu vera, áðrenn hon hevur fingið uppskotini, men sigur, at tey hava verið í samskifti við Fígggjarmálaráðið um møguleikan at krevja hægri gjöld í samband við dálking.

Greitt er eisini, at Føroyar fer

ikki at fylgja altjóða rákinum og krevja hægri gjald ella seta forboð móti plastposum.

- Okkara ungmannaafelag kom við einum hugskoti at leggja gjald á plastposar. Men eftir at málið hevur verið viðgjørt á samgongufundi, kann staðfestast, at politisk undirtøka er ikki fyri tí, sigur Sirið Stenberg.

Hugburður er lykilin

Sjálv metir landsstýriskvinnan, at Føroyar kemur langt á leið, um tað eydnast at broyta hugburðin hjá føroyingum til endurnýtslu.

- Tað er eingin ivi um, at vit noyðast at gera tiltøk, men brúk er eisini fyri meira upplýsing um okkara forbrúk. Tað snýr seg eisini um hugburð, at fólk eru betri at taka upp eftir sær og geva sær far um, hvat tey brúka, sigur landsstýriskvinnan.

Hon vísir eisini á, at sum so er einki galið við plasti, men at tað verður fyrst ein trupulleiki, um tað ikki verður handfarið rætt.

- Plast er eitt fint tilfar, tá tað verður brúkt sum tað skal. Um tað fer í skrell sum tað skal, tá man er liðugur við tað, so er tað ikki ein so stórir trupulleiki. Trupulleikin er, tá tað fer út í náttúruna og á sjógv. IRF er byrjað við at taka móti tí klára plastinum, men vit eru komin ov stutt á leið at endurnýta. Tað er nakað, ið vit mugu hyggja

eftir saman við plastvirkunum, vinnuni, kommununum og øðrum, sigur Sirið Stenberg, sum at enda leggur dent á týðningin, at øll gera sín part fyri at minka um dálkingina.

- Havið og náttúran eru

okkara tilverugrundarlag. Man heldur kanska, at man ikki kann frelsa alla verðina, men man kann gera nógv sjálvur. Vit hava eisini eina altjóða ábyrgd yvirfyri restina av verðini.

HALLUR@SOSIALURIN.FO

- Plast er eitt fint tilfar, tá tað verður brúkt sum tað skal. Um tað fer í skrell sum

tað skal, tá man er liðugur við tað, so er tað ikki ein so stórir trupulleiki. Trupulleikin er, tá tað fer út í náttúruna og á sjógv